

Σεμινάριο Ιστορίας Δικαίου της 25.01.2024

Χρήστος Αποστολίδης

5^ο Διαθεματικό Σεμινάριο Ιστορίας Δικαίου 25.01.2024

Το νομικό κύρος των «ιστορικών τίτλων ιδιοκτησίας» και ο επικουρικός ρόλος της χρησικτησίας

Περίληψη ανακοίνωσης

Το νομικό κύρος των αποκαλούμενων «ιστορικών» τίτλων ιδιοκτησίας, που ενίοτε επικαλούνται, κατά κύριο λόγο, εκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα προς θεμελίωση της ακίνητης περιουσίας τους, συνιστά καίριο σημείο τριβής σε θεωρία και νομολογία στα πλαίσια της σύγχρονης έννομης τάξης. Πρόκειται για έγγραφα με αναφορές περιουσιακού χαρακτήρα, όπως ενδεικτικά τα βυζαντινά χρυσόβουλα, σιγίλια κλπ ή τα οθωμανικά φερμάνια, ταπιά, χοτζέτια κλπ, η νομική ισχύς των οποίων έντονα απασχολεί τα δικαστήρια όλων των βαθμών.

Ωστόσο, στην πράξη ιδιαίτερης σημασίας αναδεικνύεται η επικουρική επίκληση της χρησικτησίας ως σύγχρονου κοινά αποδεκτού τίτλου ιδιοκτησίας, που έρχεται να καλύψει περιπτώσεις επισφαλούς θεμελίωσης των εμπράγματων δικαιωμάτων σε ιστορικοδικαιικούς τίτλους ιδιοκτησίας, όπως είναι εκείνοι του βυζαντινορρωμαϊκού και οθωμανικού γαιοκτητικού δικαίου.

Για τον λόγο αυτόν, σε πλήθος συμβολαίων μεταβίβασης εμπράγματων δικαιωμάτων επί ακινήτων σε όλο το εύρος της ελληνικής επικράτειας, και με συνήθεις νομικές αιτίες την πώληση, δωρεά ή κληρονομία, τα εκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα επικαλούνται προς θεμελίωση της κυριότητάς τους στο μεταβιβαζόμενο ακίνητο την έκτακτη (κατά κανόνα) χρησικτησία, με πρόσθετη επίκληση έγγραφων μαρτυριών ή διάφορων άλλων αποδεικτικών μέσων, σύμφωνα με τα οποία κατέχουν και νέμονται την ιδιοκτησία τους από παλαιωτάτων χρόνων, στη διάρκεια των οποίων ίσχυσαν ποικίλα δικαϊκά καθεστώτα.